

5. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ І ТЕХНОЛОГІЙ В ОБЛІКУ, АНАЛІЗІ ТА АУДИТІ

Аберхаєва І.О., Гайдай Н.А.,
студ. гр. БЕ 07,
Львівський інститут економіки та туризму
Науковий керівник – Лиса О. В.,
к.т.н., доцент кафедри бухгалтерського обліку та фінансів

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ І ТЕХНОЛОГІЙ В ОБЛІКУ, АНАЛІЗІ ТА АУДИТІ

Сьогодні питання комп'ютеризації аудиту є досить актуальним, оскільки застосування спеціалізованого програмного забезпечення дозволить якісніше спланувати роботу аудитора з врахуванням специфіки діяльності підприємства-клієнта, ефективніше її виконати, зменшити затрати часу на проведення аудиту [1].

Однак на сьогоднішній день в Україні існує ряд проблем, які стоять на шляху до впровадження використання комп'ютерної техніки і технології в аудит. До цих проблем відноситься низький рівень розвитку аудиторського ринку, викликаний початковим етапом його становлення. Зокрема, в Україні серед спеціалізованого аудиторського програмного забезпечення, що представляє собою завершені програмні продукти для продажу, можна назвати лише чотири програмних продукти: “Асистент Аудитора” (розробник фірма „Сервіс-аудит”), “Помощник аудитора” (фірма “Гольдберг-аудит “Abacus Professional”, “IT Audit: Аудитор” (КСБ “Мастер-Софт”), а також один програмний комплекс “Експресс-Аудит: ПРОФ” [2].

Для ясності, що дає нам аудит, розглянемо як діє програмний комплекс “Експресс-Аудит: ПРОФ” Зокрема, за допомогою програмного комплексу можливо:

- розробити загальний план і програму аудиту;
- створити робочу документацію аудиту;
- провести вивчення й оцінку систем бухгалтерського обліку й внутрішнього контролю, що перевіряються
- одержати аудиторські докази про вірогідність бухгалтерської звітності;
- одержати достовірну інформацію про дотримання економічним суб'єктом вимог нормативних актів;
- організувати внутрішньофірмовий контроль якості аудиту;
- провести первинний аудит початкових і порівняльних показників бухгалтерської звітності;
- підготувати звіт, письмову інформацію аудитора й аудиторський висновок за результатами аудиту.

Даний комплекс дозволяє забезпечувати внутрішній контроль якості аудиту за допомогою складання спеціальних документів і зведень результатів. Він демонструє які процедури підтвердження вірогідності ефективності й надійності системи бухгалтерського обліку й внутрішнього контролю проводилися в ході аудиту.

Використовуючи дані, внесені в систему в процесі перевірки, можна відповісти на всі вищенаведені питання й з'ясувати:

- ступінь виконання роботи відповідно до плану й програмою аудита;
- графік виконання програми аудита за датами;
- обсяг виконаних робіт і якість документального оформлення отриманих результатів;

– перелік проконтрольованих і пропущених аспектів у ході проведення автоматизованої перевірки, включаючи якість оформлення робочих матеріалів аудиторської перевірки при зборі аудиторських доказів.

Наступною проблемою комп'ютеризації аудиту є те, що різні підприємства застосовують різне програмне забезпечення, і тому аудитор не може використовувати одну і ту ж програму, для різних підприємств. Як же ця проблема може бути вирішена? Одним із найоптимальніших варіантів ми вважаємо наступний: дані бухгалтерського обліку з використанням спеціалізованих програм або штатних засобів самої бухгалтерської програми можуть бути введені в загальнопоширені формати даних. Наприклад, з бухгалтерської програми можуть бути вивантажені: журнал господарських операцій; залишки по рахунках у розрізі аналітичного обліку; оборотно - сальдова відомість; використовувані клієнтом довідники (контрагенти, номенклатура і т.д.); аналітичні звіти

Надалі завантажені дані в аудиторську програму використовуються з метою: розподілу рівня істотності по рахунках бухгалтерського обліку; опису господарських операцій клієнта; проведення вибіркового дослідження; автоматичного заповнення робочих документів аудитора.

Результатом є підвищення якості проведення, а також зниження затрат [3].

Також до основних проблем комп'ютеризації аудиту варто віднести: виїзний характер роботи аудитора; різноманітна галузева спеціалізація клієнтів аудиторських фірм, що при постійних змінах законодавства не дозволяє провести деталізовану настройку спеціалізованих систем; низький рівень комп'ютерної грамотності користувачів [4].

Отже комп'ютеризація аудиту є об'єктивно необхідним процесом, який підвищить якість і ефективність проведення аудиту, однак, перш ніж цей процес буде закінчено необхідно розв'язати ряд проблем, які стоять на перешкоді його здійсненню.

Узагальнюючи проведені дослідження можна зробити наступні висновки:

1. Аудиторська діяльність в Україні за порівняно короткий термін пройшла етап становлення і її розвиток досі триває.

2. Застосування клієнтами аудиторів автоматизованих інформаційних систем потребує проведення аудиту за допомогою комп'ютерної техніки, що не змінює мети проведення аудиторських процедур на кожній із цих стадій, проте суттєво впливає на способи і порядок проведення цих процедур, а отже, на методологію аудиту.

3. На шляху впровадження комп'ютерної техніки і технології в аудит існує певне коло проблем, основними з яких є:

- Різна галузева спеціалізація клієнтів аудиторських фірм.
- Низький рівень розвитку аудиторського ринку, викликаний незначним періодом його становлення.
- Низький рівень комп'ютерної грамотності користувачів.
- Ряд методичних проблем, зокрема, необхідність розробки методичних підходів реалізації трансформаційних процедур перетворення фінансових звітів по заданих форматах.

Література:

1. Подольский В. І. *Комп'ютерний аудит*. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2004. – 128с.
2. Бутинець Ф.Ф., Малюга Н.М., Петренко Н.І. *Аудит: стан і тенденції розвитку в Україні та світі: Монографія / За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця*. - Житомир: ЖДТУ, 2004. - 564с.
3. Усач Б. Ф. *Аудит: Навчальний посібник*. - К.: Знання-Прес, 2002.- 223с.
4. Зоріна О.А. *Автоматизація аудиту в Україні: проблеми та перспективи розвитку //Бухгалтерський облік, аналіз та аудит*. - 2008.- №2. - с.25-30.